

Slavnosti Nova Civitas 2019. Více fotografií najdete na straně 6.

- 2/ **Letní provoz v Městských lázních**
- 3/ **Rekonstrukce Tyršovy ulice**
- 5/ **Škola jinak, ale jak?**
- 8/ **Sport**
- 12/ **Slunohraní je zpět**
- 14/ **Zmizelé Nové Město: Z tkalce varhanářem**

Veřejné projednání o budoucnosti zeleně na Vratislavově náměstí

Vedení města projednávalo změny s lidmi přímo na Vratislavově náměstí.

V polovině června se sešly v horní části Vratislavova náměstí desítky lidí. Přivedl je sem zájem o budoucnost zdejšího parku. V příštích letech by totiž měl projít rozsáhlou obnovou. Ve třech etapách by měly být dožívající stromy nahrazeny novými. Přibudou i nové keře a další zeleň. Dožívající stromy by se měly z bezpečnostních důvodů kácet. Potvrdil to dendrologický průzkum, který si nechalo město na začátku roku vypracovat. Debatu s občany zahájil starosta města Michal Šmarda. Řekl, že si velice váží odkazu předků a tradice, kterou náměstí pro celé město představuje a do které samozřejmě patří i stromy, které tvoří zdejší atmosféru. Je ale potřeba najít odvahu udělat rázné kroky, které zaručí, že tento odkaz tady zůstane i pro další generace. Správce městské zeleně Zdeněk Krejčí potvrdil, že některé stromy jsou ve velmi špatném stavu, na kterém se podepisuje sucho, nešetrné zacházení v minulosti i jejich stáří. To potvrdil i

dendrologický průzkum, který varoval před nebezpečím pro zdraví a životy lidí. Krejčí také upozornil na to, že při každé úpravě zeleně je nutné sledovat celkovou koncepci a že zásahy by se měly dělat naráz a systematicky. Dendroložka Eva Damcová z Mendelovy univerzity, která prováděla výzkum stromů, představila třífázový plán na celkovou obnovu zeleně v parku. Ta se týká nejen nutného kácení nemocných stromů a vysazení nové aleje odolnějších kaštanů, ale také vysazení nových keřů. Uvažuje se prý i o výsadbě zeleně u I. ZŠ. Po skončení všech prací by mělo na náměstí být zeleně více než dnes.

K tématu se vyjádřil i bývalý děkan lesnické fakulty docent Ladislav Slonek. Chystaný projekt pochválil a vyjádřil přání, že podobným koncepčním způsobem by se mělo zacházet se zelení v celém městě. Není prý dobré starat se pouze o dílčí lokality, ale je nutné zacházet s městskou zelení jako s celkem a snažit se o jeho harmonické a logické spravování. Vysazovat původní dřeviny, dodržovat druhovou skladbu, snažit se, aby na sebe jednotlivé projekty logicky navazovaly a více zeleně chránit.

„Lidé k tématu přistoupili kriticky, ale všichni konstruktivně. Na setkání přišli především ti, o

kterých vím, že se zelení ve městě zabývají a záleží jim na tom, jak bude Nové Město vypadat i v budoucnu. Mám z toho dobrý pocit,“ říká starosta města Michal Šmarda. Otevřený přístup radnice a koncepční řešení projektu obnovy parku ocenil i Martin Petr ze sdružení Lipa, které se v našem městě dlouhodobě věnuje ochraně životního prostředí a bojuje za záchranu městské zeleně.

-kb-

Dotace na halu potvrzena

Nové Město uspělo s žádostí o dotace na stavbu Sportovní haly. Nebude proto muset brát vysoký úvěr jako v případě Městských lázní.

Je to skvělá zpráva. Město získalo dotaci ve výši 30 milionů korun, která umožní stavbu Sportovní haly, aniž by si muselo vedení města

dělat vrásky s jejím financováním. Město počítalo s úvěrem, který v současnosti pravděpodobně nebude potřeba. „Uvidíme podle vývoje dalšího rozpočtu, ale každopádně se nebude opakovat scénář stavby Městských lázní, kdy jsme si brali vysoký úvěr a spláceli ho roky,“ dodává starosta Michal Šmarda. Úvěr na lázně ale město právě kvůli stavbě haly splatilo už v loňském roce. Stavba haly v současné době pokračuje. -kb-

Letní provoz v Městských lázních

Letní provoz v lázních začal 24. června a potrvá až do 8. září. Mění se otevírací doba, všechny dny bude otevřeno jednotně od 9:00 do 20:30. Sauny budou otevřené od pondělí do pátku od 17:00 do 20:30 a o víkendu už od 14:00 do 20:30. Je také možné si saunu privátně pronajmout. Co vše si lázně připravily na léto nám prozradil ředitel Jiří Brychta.

Je pro vás letní sezona výjimečná? Těšíte se?

Mám vždycky radost z toho, že areál lázní je v létě hodně využíván. Máme otevřenou terasu, takže tam je možné se pohodlně natáhnout na lehátko, opalovat se. Můžete si tam samozřejmě také donést nějaký drink z našeho baru. Na léto připravujeme speciální míchané nápoje. Těší mě také to, že si k nám v létě nacházejí cestu i sportovci z jiných měst. Už máme nasmlouváno šest plaveckých oddílů, které sem přijedou na soustředění.

Kde se můžeme dozvědět o novinkách z lázní?

Na internetových stránkách, které najdete pod rubrikou sport na stránkách města. Rovněž máme facebookový profil. Ten má už deset tisíc sledujících, což je na Nové Město, které má stejný počet obyvatel, naprosto skvělé. Lidé tu najdou upozornění na akce, které u nás probíhají. Například noční lázně, které budou 31. srpna. To znamená, že otevřeno bude do půlnoci a v ceně vstupenky je i saunový rituál. Tedy saunování s vonnými esencemi.

Co dalšího jste připravili na prázdniny?

Všichni školáci od nás dostanou dárek, volnou vstupenku 1+1 (ke vstupence druhá zdarma), kterou můžou uplatnit do konce prázdnin. Vstupenku by měly děti dostat ve školách. Pro sportovce jsme zavedli možnost tejpování – to je moderní metoda, jak se bránit přetížení svalových partií pomocí speciálních lepicích pásek. Jedna naše masérka si udělala speciální kurz a máme tuto službu v nabídce. Pokud vás tedy zlobí achilovka,

rameno, záda, můžete se u nás nechat zatejpovat. Spolupracujeme také s trenéry novoměstského atletického oddílu. Pan Hubáček mladší chodí do lázní dvakrát týdně vyučovat kurz běžecké školy. Vysvětlí vám, jak správně běhat i chodit, jak držet tělo, což je pro každý sport základ. Navrhl také

Ředitel Městských lázní Jiří Brychta

dvě běžecké trasy v okolí Městských lázní, takže kdo má chuť, může si jít zaběhat. Tratě začínají u lázní. Mapku máme na webových stránkách a dá se také stáhnout do navigace.

Když chce někdo začít s běháním, co by měl dělat? V čem tkví nějaké nebezpečí?

Každý začátek by měl být pomalý. Začnete třeba klidně indiánským během, tedy dvě minuty běžet, minutu se projít. Pokud cítíte nadváhu, tak je třeba si uvědomit, že běhání je nápor na kolena, a doporučil bych střídát jednou jít běhat, jednou na kole a střídát to s plaváním. Myslím, že ze začátku stačí klidně běhat třikrát týdně dvacet minut. Důležité je poslouchat svoje tělo. Pokud máte cíl ubrat na váze, tak není potřeba běhat rychle, ale spíše běžet pomalým tempem tak, abyste byli schopni si s někým povídat.

Lázně jste otevírali na podzim v roce 2015. Návštěvnost je stále tak vysoká jako na počátku?

Ke konci května už máme 420 tisíc návštěvníků, to je neuvěřitelné. Když se Městské lázně připravovaly, o takové návštěvnosti se nikomu ani nezdálo. Počítalo se, že bude chodit v průměru 200 lidí denně. A my máme skoro 330 lidí na den.

Lázně byly ale dimenzované na určitý počet návštěvníků. Dá se takto vysoká návštěvnost zvládnout?

Ve špičkách máme trochu problém se saunovým světem, který je hlavně v zimě velmi často obsazen. Zavedli jsem proto na webových stránkách monitoring počtu návštěvníků. Každý se tak může podívat, kolik je zrovna v lázních lidí, a podle toho se rozhodnout, jestli přijde, nebo návštěvu odloží na později, až bude počet lidí menší. Ve wellness bych doporučil jako ideální počet zhruba 40 lidí, u bazénu není problém, když je tam kolem 100 lidí. Fitko je plánováno ideálně na 14 lidí. -kb-

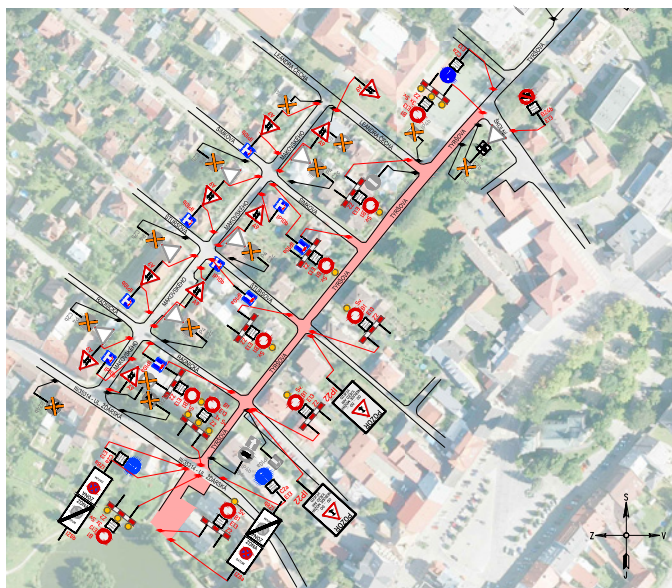
Setkání padesátníků

Vážení občané Nového Města na Moravě a okolí narození v roce 1969, Kulturní a společenská komise Rady města Nového Města na Moravě připravuje druhou zářijovou sobotu (14. 9.) tradiční setkání rodáků a přátel našeho města – padesátníků. Zváni jsou všichni – nejen ti, kteří se v Novém Městě kolem roku 1969 narodili, někdy studovali nebo zde dnes žijí a pracují, ale i ti, kteří mají k našemu městu třeba jen blízký vztah.

Pokud patříte mezi ně, předejte si prosím mezi sebou informaci a nahlaste svoji účast na tel. 566 598 422 nebo na e-mail drahomira.coufalova@meu.nmm.cz. Děkujeme. Kulturní a společenská komise

Začala rekonstrukce Tyršovy ulice

Rekonstrukce jedné z páteřních komunikací v Novém Městě s sebou nese dopravní komplikace. Stavaři se je ale snaží omezit na minimum.

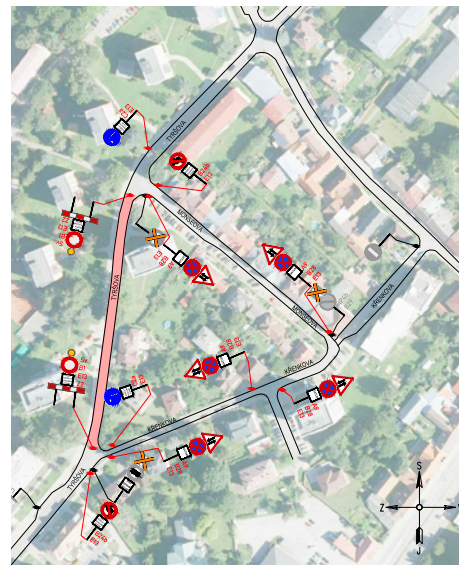
Dopravní situace v první etapě rekonstrukce

Rekonstrukce je rozdělena na dvě části. Ta první už začala a týká se úseku od Žďárské ulice (služebna Policie ČR) po ulici Školní. Hotovo by mělo být do konce října. Druhá část rekonstrukce

ce naváže od křižovatky Tyršova - Křenkova a bude končit na křižovatce Tyršova a Monseova. Na tomto úseku se bude měnit kanalizace a povrch. Práce začnou v srpnu a měly by být hotovy společně s první fází, tedy v říjnu.

Podstatně složitější situace čeká dělníky v prvním úseku Tyršovy ulice. Záměrem plánovačů je dělat, pokud možno, co nejvíce oprav najednou, bude se měnit nejen kanalizace, ale také vodovod, veřejné osvětlení a zúčastní se ho také všichni správci ostatních sítí. Tedy vysokého a nízkého napětí, telefonní a datové sítě. Stavba bude z tohoto pohledu opravdu náročná - přes ulici vedou veškeré páteřní rozvody těchto sítí. Na závěr přibude také oprava povrchu vozovky a chodníku. Při přípravě prací se přihlédlo i na požadavky památkářů a vše bude z adekvátního žulového materiálu. Celkem vyjde rekonstrukce města zhruba na 15 milionů.

„Prosíme občany o shovívavost a trpělivost. Budeme se snažit, aby negativní dopady stavby byly co nejmenší,“ říká Miloš Hemza z odboru investic. Komplikací totiž bude zejména neprůjezdnost Tyršovy ulice. Vyřešit by to měla následující opat-

Dopravní situace v druhé etapě

ření: Ulice Makovského bude zobousměrněna. Když to stavba dovolí, měly by zůstat průjezdné také křižovatky na Tyršově ulici, aby bylo možné dojet například k městskému úřadu. V druhé rekonstruované části bude doprava vyřešena obdobně. Křenkova a Monseova ulice budou průjezdné v obou směrech.

Město se na náročnou rekonstrukci chystá od roku 2014. Není to ale zdaleka poslední stavba, která Tyršovu ulici čeká. Připraven je také projekt na vybudování nových parkovacích míst v horní části ulice. Prozatím je zařazen do rozpočtu na rok 2020.

-kb-

Zetor Show

Pomalu vrcholí přípravy na další ročník traktorové show. Organizátoři slibují, že nikde jinde neuvidíme tolik Zetorů na jednom místě.

19. září by si měli zapsat do diáře všichni milovníci zemědělské techniky tučným písmem. V Novém Městě se totiž bude konat Zetor Show. Té se může jako aktér zúčastnit každý, kdo vlastní traktor výše jmenované značky. Organizátoři tak odhadují, že městem prohrčí kolem 200 traktorů. Zamíří do Vysočina Areny, kde bude pokračovat program prezentací všech zemědělských škol z Kraje Vysočina. Budou zde prezentovat svoje obory a dovednosti. Smyslem je nejen pobavit diváky, ale také nalákat budoucí studenty. V zemědělství totiž pracuje stále méně mladých lidí, a i proto se rozhodl Kraj Vysočina tuto akci

podpořit.

Kromě toho čeká návštěvníky také občerstvení, cyklistická exhibice a koncert. Akci organizuje a sponzoruje Moreau Agri Vysočina spolu s Krajem Vysočina.

-kb-

Výběrové řízení na pozici jednatele Technických služeb

TS služby s.r.o., Nové Město na Moravě, Soškova 1346, IČ: 25509187 veřejně oznamují vyhlášení výběrového řízení na obsazení pozice jednatele (ka) obchodní společnosti TS služby s.r.o. Nové Město na Moravě, Soškova 1346, IČ: 25509187. Nabízíme kreativní práci při vedení firmy, uplatnění manažerských schopností při jejím řízení. Předpokládaný nástup dle smlouvy o výkonu funkce od 1.1.2020. Příhlášky pošlete nejpozději do 8.8.2019.

Pro více informací z radnice města sledujte web nmnm.cz.

Novoměstské pastviny

Kam nemůže technika, pomůže si příroda sama. Vzácné louky na Novoměstsku spásají ovce a krávy.

Na louky, které se po kolektivizaci v padesátých letech přestaly obdělávat, se vrací život. Pasou se zde hospodářská zvířata, mezi kterými poletuje hmyz a ptáci. Jde většinou o chráněná podmáčená území, která nejsou přístupná pro těžkou techniku, a je nutné je obhospodařovat ručně nebo právě pomocí pastvy. Velký podíl na tom má Sdružení Krajina, které ve spolupráci s místními farmáři o znovuzavedení pastvy usiluje již delší dobu.

Letos se podařilo zahájit pastvu v části přírodní rezervace Meandry Svatky u Milov, kde se pasou krávy a ovce farmářky Evy Pohlové z Křižánek. Na louce ve Vříšti se zase pasou ovce Milana Daďourka z Počítka. „Jsme rádi, že se nám podařilo s oběma hospodáři domluvit. S pastvou v takovýchto lokalitách není mnoho zkušeností

a je potřeba vyzkoušet, jak to celé bude nejlépe fungovat. Do hry vstupují také přísnější požadavky orgánů ochrany přírody, protože se většinou jedná o přírodní cenná území. Zde si opět ceníme spolupráce s pracovníky Správy CHKO Žďárské vrchy, kteří na vše dohlížejí,“ říká Kateřina Marečková, ředitelka Sdružení Krajina.

-red-

Město nabízí pracovní místa

MěÚ NMNM hledá vhodné uchazeče na práci úředníka zajišťujícího výkon státní správy lesů a myslivosti. Bližší informace budou k dispozici na www.nmnm.cz.

Kyberšikana je hrozbou

MAP realizoval výstavu pro žáky. Od října minulého roku realizuje město Nové Město na Moravě projekt „Místní akční plán rozvoje vzdělávání II v území dopadu ORP Nové Město na Moravě“, reg. číslo projektu CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0009720. Během uplynulých devíti měsíců proběhlo již několik akcí. Jednou z těch posledních byla výstava STOP KYBERŠIKANĚ, která byla vystavena v průběhu jara v jednotlivých plně organizovaných školách (ZŠ Bobrová, ZŠ Leandra Čecha, ZŠ Jimramov). Nešlo jen o samotnou výstavu, besedy na toto citlivé téma navíc na školách prováděla Mgr. Petra Svobodová. První tři týdny měsíce června pak byla výstava umístěna v prostorách novoměstské ZUŠ, kde ji navštívili žáci I. ZŠ.

„Kyberšikana je v posledních letech velice silné téma, které je potřeba řešit a věnovat se mu. Velice mě těší, že jsme touto výstavou mohli pomoci určitě osvětě mezi žáky základních škol, ale také mezi širokou veřejností, která mohla výstavu zhlédnout v prostorách Základní umělecké školy,“ sdělila manažerka projektu MAP II Kateřina Kondýsková.

-red-

Vzpomínka na Josefa Batelku

27. července uplyne sto let od narození bývalého faráře sboru ČCE v Novém Městě a později i seniora Horáckého seniorátu pana Josefa Batelky. 30. května tohoto roku tomu bylo dvacet let od jeho úmrtí. Na poslední cestě ho doprovázeli nejen členové novoměstského sboru a evangelici z okolí, ale i velmi početná část obyvatel Nového Města. Za dobu svého působení, do Nového Města přišel v r. 1969, kdy střídal Dr. Václava Kejře, který byl zvolen synodním seniorem, až do své smrti se stal nejen oblíbeným a skvělým duchovním sboru, ale i úctyhodným občanem města. Milým úsměvem při pozdravu, laskavým slovem při setkáních, ale i povzbuzením, když bylo třeba, získával přátelské

sympatie obyvatel města. Obzvláštní vážnosti a uznání požíval u členů tehdejšího Svazu protifašistických bojovníků (dnes Svazu bojovníků za svobodu). Několik let pracoval jako předseda místní odbočky. Jeho blízkými přáteli a spolupracovníky byli MUDr. Petr Odehnal a Ing. Antonín Valenta. Josef Batelka byl zatčen jako student architektury po smrti Jana Opletala a vězněn zejména v Sachsenhausenu. Válečné zážitky trvale ovlivnily jeho životní postoje a projevíly se i v jeho literární, zejména básnické tvorbě. Josefu Batelkovi zachovávají trvalou vzpomínku všichni členové evangelického sboru, kteří ho znali. Vzpomínají s láskou a vděčností.

Jana Černá

Přednášky pro seniory

Krajský úřad Kraje Vysočina, odbor sociálních věcí, si vás dovoluje pozvat na sérii vzdělávacích seminářů pro seniory, konaných pod záštitou 1. náměstka hejtmana Kraje Vysočina Pavla Fraňka. Seminář se koná v Domě s pečovatelskou službou na Žďárské ulici vždy od 14:00. Přednášky budou následující:

25. 6. Spánek – základní kámen pevného zdraví (Iva Georgievová)

9.7. Co si ženy pamatují a muži zapomínají (Jana Vejsadová, František Novotný)

23.7. Pitný režim a životospráva v každém věku

(Ludmila Horáková)

Letní škola seniorů si získala velkou oblibu a vstupuje již do šestého ročníku. Věříme, že vás nabízená témata zaujmou a strávíte příjemný čas se svými vrstevníky. Seniorský věk však není podmínkou pro vstup na přednášku. Pokud bude volná kapacita sálu, rádi přivítáme i další zájemce o vzdělávání.

Za pořadatele Taňa Křižová (724 650 136, krizova.t@kr-vysocina.cz).

Akce je realizována v rámci projektu „Vysočina pro seniory – aktivně a spolu!!!“ a je spolufinancována

ze státního rozpočtu České republiky.

Novoměstské sociální služby

Škola jinak, ale jak?

Bude v Novém Městě škola, kde se děti neznámkuji, ale chválí? O potřebě a poptávce po alternativním školství jsme se bavili s členy iniciativy Škola jinak Jarkou Šmídkovou (JŠ) a Tomášem Blažkem (TB).

Popište prosím projekt Škola jinak. O co se snaží?

JŠ: Jsme iniciativa rodičů a Novoměstáků. Jmenujeme se Škola jinak a vznikli jsme před třemi lety v Novém Městě. Potkali se rodiče, kteří měli pocit, že by vzdělávání na školách mohlo fungovat ještě trochu jinak. Ze začátku nás bylo asi dvacet a poměrně dlouho nám trvalo, než jsme celý projekt nějak definovali. V současnosti máme pracovní skupinu, jednáme s vedením města, s řediteli škol, se zastupiteli, s rodiči...

Co tedy znamená dělat školu jinak?

JŠ: Sledujeme principy, na kterých je postaveno inovativní vzdělávání. To stojí na moderních poznatcích. Metody jsou například neznámkování, učení v blocích a souvislostech, podpora individuálního nadání dětí, rozvíjení talentů jednotlivých dětí. Učitel je především zkušenější průvodce.

Co je v současné době vaším cílem?

TB: V první řadě se snažíme zjistit, jestli je to téma, které lidi zajímá. Jaká je poptávka o podobnou školu mezi Novoměstáky. Zajímá to zastupitele, vedení města? Zjišťujeme také, jak se k tomu staví školy, které v Novém Městě jsou.

A už jste na něco přišli?

TB: Máme pocit, že zázemí pro takový projekt tady je. Lidí, kteří o vzdělávání přemýšlí a uvažují o různých možnostech, přibývá. Před několika týdny jsme dělali „Zápis nanečisto“, abychom zjistili, jaký je zájem mezi rodiči, a v podstatě máme naplněnou první třídu.

JŠ: Máme představu, že by mohla vzniknout malá škola rodinného typu s osmi dětmi ve třídě. Teď máme naplněné ročníky 2020, 2021. Máme zapsané děti až do roku 2026. To je plán, pokud by se vše podařilo.

A co vlastně k tomu, aby taková škola vznikla, potřebujete?

JŠ: V první řadě potřebujeme kladné stanovisko Nového Města, souhlas Kraje Vysočina a Ministerstva školství. Do 30. září musíme požádat na ministerstvu a pak se čekat, jak to dopadne. Byla by to tedy klasická certifikovaná škola na Ministerstvu školství a byla by plně akreditovaná. Stejně jako všechny běžné školy.

Víte, kde by měla mít škola budovu?

JŠ: Jednáme s Petrovicemi o pronájmu bývalého Domova mládeže. Ideálně bychom otevřeli v září 2020.

Teď se nabízí otázka, proč je vlastně taková škola potřeba?

JŠ: Aby dětem nezmizela touha učit se a aby jim nezmizel šťastný úsměv z tváří a radost z očí.

To je ale hodně obecné, ne?

TB: Rádi bychom se vyhnuli nějakému srovnávání s klasickými školami. Škola jinak není myšlena jako kritika standardních škol. Se školami komunikujeme a máme dobré vztahy.

V čem je tedy rozdíl, co budete dělat jinak než v klasické škole?

JŠ: Smyslem je podporovat děti. Jejich rozvoj. Podporovat je v tom, co jim jde dobře, a tím je motivovat k tomu, aby se učily i jiné věci. Nepodporuje se soutěžení, podporuje se spolupráce. Na Novoměstsku jsou už dvě alternativní školky v Olešné a na Koníkově a zdejší děti pravděpodobně budou chodit do naší školy.

TB: Neměla by to být opozice vůči současným školám, ale alternativa pro rodiče, kteří to vidí jinak. Samozřejmě i na obou základkách se modernizuje výuka, dělají tam spoustu zajímavých věcí. Jsem v kontaktu s oběma řediteli a vím, že se snaží ty školy posouvat. Je tady ale pořád skupina lidí, kteří by to chtěli ještě jinak, a těm chceme naši školu nabídnout.

Lidé určitě přemýšlí, kdo bude na takové škole učit a jestli budou ty děti schopné konkurovat těm z klasických škol?

TB: Myslíme, že naše děti budou mít stejnou šanci, nebo možná ještě větší. Budou mít vlastní názor, budou schopné kriticky přemýšlet, nebudou

se jen učit věci z donucení, ale budou mít zájem a budou se ptát, proč ty věci tak fungují.

A osnovy budou na vaší škole stejné jako jinde?

TB: Ano, obsah učiva, tedy rámcový vzdělávací plán, je stejný, jen forma, jakou to děti vstřebávají, je jiná. Zkrátka, děti budou motivovány k tomu, aby si na detaily učiva přišly samy, vlastním zájmem.

To musí být velice náročné pro učitele. Už víte, kdo by ve škole učil?

TB: Bude to akreditovaná škola, takže i učitelé musí být profesionálové. Mezi mladými učiteli je mnoho dobrých učitelů. Na ty spoléháme a v současné době je hledáme.

JŠ: Třídy jsou spojené, takže učitel musí být nadšený. Musí mít své povolání hodně rád a umět respektovat dítě. V podstatě pravidla nastavují ve spolupráci s dětmi. Je to jistě náročné a není to pro každého. A tím myslím učitele i děti.

-kb-

Setkání seniorů

Celookresní setkání seniorů se po čtyřech letech vrátilo opět do Nového Města na Moravě. Dne 28. května 2019 se v kulturním domě setkali senioři z různých míst našeho okresu. O odpolední program se postaraly děti ze Základní umělecké školy. Jim patří srdečný dík za skvělou hudbu během tohoto setkání. Krátkým programem vystoupil pan Netolický s kamarády papoušky.

-red-

Novoměstsko ve fotografiích: Nova Civitas

Napsali jste nám

Zmizelé Nové Město - Otvírání studánek Odpověď

Se zájmem jsem si přečetl pojednání pana Bohumila Lukeše pod výše uvedeným názvem zveřejněným v Novoměstsku č. 4 dne 1. dubna 2019 na str. 14 a 15. Z článku vyplývá, že autor se v kulturních záležitostech především Vysočiny pohybuje od padesátých let minulého století s výrazným přehledem.

Naprosto sdílím jeho názor, že básník Miloslav Bureš jako literární podklad ke své básni původně nazvané „Píseň o studánce Rubínce“ (nikoliv „Otvírání studánek“) použil verše Josefa Karla z Vlčkova u Litomyšle, zveřejněné v periodiku „Od Trstenické stezky“ roku 1926 o jarním čištění studánek. Změnu názvu básně uskutečnil až autor hudby Bohuslav Martinů na „Otvírání studánek“.

Pokusil bych se přehodnotit názor autora článku pod výše uvedeným názvem v odstavci na str. 14: „Ale my pořád ještě nevíme, jak to vlastně s jarním čištěním je. Fakticky se však nikdy nikomu nepodařilo prokázat že by zrovna čištění studánek, kterých v tomto prostoru zas až tolik není, patřilo k dávným tradicím centrální Vysočiny ...“.

Pravdou je, že kroniky a dobová periodika Vysočiny jsou na uvedenou tematiku skoupá. Přesto mohu uvést několik případů, které o jarním čištění studánek stručně pojednávají. Například z Humpolecka je znám popis jarního „vylejvání“ studní, zveřejněný v časopise „Zálesí“.

Někdy bylo jarní čištění studánek individuální záležitostí bez vazby na obřadný projev. Kolektivní čištění pramenů je zaznamenáno také v kronice obce Bolešín, kde se vyskytl termín „coudění“ obecních studní v úterý po sv. Duchu, kdy úkon uskutečňovali svobodní mládenci za účasti flašinetáře. V dalších záznamech můžeme nalézt i pojem „vybírání“ studánek. Ovšem podrobnému popisu zveřejněným Josefem Karlem se dosud nic podobného nenašlo. Vřelá a podmanivá hudba kantáty se setkala s nesmírným ohlasem. „Studánky“ začaly svou slavnou cestu prostřednictvím profesionálních i amatérských souborů a byly nadšeně přijímány doma stejně jako v zahraničí. Skladba uvedla do povědomí krásný, ale dávno zapomenutý obřad při jarním čištění vodních zdrojů, podnítila péči o studánky a zvláště na Vysočině vytvořila

novou, silnou folklorní tradici.

Martinů obdržel vzácnou zásilku do Nice v létě 1955. Vzpomínka na dětství a na jeho třístudenský pobyt v červenci 1938 s jedinou českou žačkou Vítězslavou Kaprálovou v nádherném tamějším prostředí, po procházkách hlubokými lesy se zrcadlovým odleskem rybníka Sykovce vyvolaly u Mistra emocionální bouři. Také proto je kantáta Otvírání studánek dílo jedinečné. Autor věnoval skladbu Poličce, Vysočině, Sykovci a Třem Studním.

Přání Martinů, co se premiéry kantáty ve vlasti týče, nebylo naplněno. Pál si první provedení v Poličce pod taktovkou Zdeňka Zouhara. Nakonec první provedení kantáty se uskutečnilo 7.12.1955 v Praze před úzkou skupinou hudebních odborníků. V Poličce bylo původní přání Bohuslava Martinů naplněno 7.1.1956. Příznačná je i skutečnost, že Bohuslav Martinů si po uvažovaném návratu do vlasti přál bydlet ve Třech Studních ve vilce rodičů žačky Vítězslavy Kaprálové, kde chtěl mít klid pro inspiraci ve své tvůrčí práci ...

Josef Kaprál

Český den proti rakovině

Ve středu 15. května opět vyšla do ulic v celé České republice řada dobrovolníků ve žlutých tričkách prodávajících kytičku měsíčku lékařského, který je v letošním roce symbolem proti rakovině plic a výchovy k nekouření. Také v Novém Městě na Moravě se žlutilo. Děvčata z Onkologického klubu Návrat prodávala kytičky v ulicích města, v nemocnici, městském úřadu, ve firmách MEDIN a Sporten. Do prodeje se také zapojili studenti novoměstského gymnázia, pracovníce městské knihovny, prodejny Billa, I. ZŠ a II. ZŠ, SOŠ Bělisko a zaměstnanci firmy Rotto. Děkujeme všem, kteří umožnili prodej v jejich prostorách, ale především těm, kteří kytičky kupovali, a tím přispěli k získání finančních prostředků nejen na nádorovou prevenci, ale i na výzkum a vybavení onkologických pracovišť.

Onkologický klub Návrat

Dějte o sobě vědět. Pošlete nám pozvánku na vaši akci nebo jen pár vět o vašem spolku.

Rádi je uveřejníme.

Kontaktujte nás na zpravodaj@nmnm.cz.

Můj zážitek z eurovoleb

Volební místo v MKD mám velice blízko, ale protože jsem líný chodit, jel jsem na kole. Opřel jsem kolo u schodů do KD. Ve volební místnosti jsem se trochu zakecal s přáteli.

Vyjdu ven a zírám. Kolo je pryč. Bylo světlo, 18 hodin. Doma jsem vzal druhé kolo a objel jsem všechny hospody severně od KD až k nádraží. Sem tam nějaké kolo opřené o zeď stálo, ale ne moje. Na hledání v dolní části města mně došly síly a zazvonil jsem na MP. Službu konající mě ochotně přijal, chtěl sepsovat záznam, kontaktovat Policii ČR.

Vše jsem odmítl a požádal ho, aby se mně ozvali, kdyby kolo někde leželo, v pondělí se stavím do bazaru, kdyby se tam objevilo. Jen mě štválo, že si kolo někdo „vypůjčil“ zrovna, když jsem na něj před týdnem koupil nové obutí. Ale, světe, div se. Za půl hodiny volá MP, že kolo je na světě. Bylo u tenisových kurtů.

A pak, že nemáme schopnou MP. Bez papírování, úřadování - okamžitý výsledek. Kam se na nás Brusel hrabe!

Otakar Německý

Uzávěrka příštího čísla je 15. července.

Svoje náměty a články můžete posílat na zpravodaj@nmnm.cz.

Sliby chyby aneb Kde to vázne?

V minulém Novoměstsku, v článku Město se připravuje na léto, mě mile překvapilo, že město plánuje nechat určité travnaté plochy mimo obytné čtvrti v charakteru přírodní kvetoucí louky s vysokou trávou. Mimo jiné i okolí Kazmíráku, malou plochu mezi rybníkem a korytem obtékajícím rybník. Nikdo tam nechodí, není tam žádná lavička. Už tam kvetla spousta květů. Včely, čmeláci, dokonce i motýli. Za týden tam jdu. Posečeno jako každoročně. Jak golfové hřiště pro venčení psů.

Jeden můj známý, bývalý ředitel lesů, tehdy ještě měli sídlo v zámku, mně kdysi řekl: „Slib lidem všechno, uděláš jim radost a budeš mít od nich pokoj.“ Že by to platilo dodnes?

Otakar Německý

Vrchovina se díky poslednímu zápasu zachránila v MSFL

To byly ale nervy! Zatímco ještě na začátku června byla Vrchovina zralá na sestup, teď se na našem stadionu slaví.

O záchraně novoměstských fotbalistů v Moravskoslezské fotbalové lize totiž rozhodl poslední zápas. Na hřišti silné Kroměříže totiž nechali všechny síly a po zásluze vybojovali vítězství 4:2. To se nakonec ukázalo jako klíčové. Díky výhře Rýmařova a prohře Benešova si zahrají třetí nejvyšší soutěž

i v příštím roce, čímž splnili cíl pro tuto sezonu. V tabulce patří svěřencům trenéra Richarda Zemana konečně 12. místo. Ve 30 utkáních vybojovali celkem 35 bodů. Vyhráli 9 zápasů, v 8 si připsali remízu a 13krát odešli poraženi. Jejich skóre v premiérovém ročníku činí 44:58. Nejlepším střelcem mužstva je sedmnácti gólový útočník Tomáš Duba.

-mah-

Vítr ve vlasech ve Vysočina Areně

Vysočina Arena je v plném provozu. Směřují sem nejen cyklisté, ale také bruslaři a lyžaři na kolečkových lyžích.

Ti se mohou projíždět na nově zrekonstruovaném a rozšířeném okruhu v celkové délce tři kilometrů. Asfaltové okruhy vedou až ke sjezdovce Harusák a sportovci jsou z nich nadšeni. Bruslaři mohou opět využívat kvalitní cesty přímo na stadionu. Kdo si chce ve Vysočina Areně dát do těla, musí respektovat bezpečnostní pravidla.

Vždy je třeba dodržovat směr jízdy či zákaz vstupu do střelnice a k terčovým zařízením. Cyklisté pak mají zákaz vjezdu na asfaltové lyžařské okruhy. Pro parkování v areálu je třeba využívat parkoviště po levé straně příjezdu z hlavní cesty, kde je vystavena mapka areálu včetně provozního řádu. Před samotnou návštěvou je vhodné zkontrolovat obsazenost areálu na webu www.vysocina-arena.cz zda právě neprobíhá trénink sportovních skupin či jiné sportovní akce. -mah-

Nové Město ocenilo své nejlepší sportovce

V průběhu oslav města Nova Civitas proběhlo slavnostní ocenění nejlepších sportovců za uplynulý rok.

Nejlepšími sportovci našeho města za rok 2018 jsou mezi žáky lyžařka Lucie Chráková a biatlonista Michal Zaoral, mezi juniory zaujaly nejvíce výkony biatlonisty Jonáše Marečka a atletky Ivany Koktavé a v kategorii dospělých byl oceněn kuželkář Michal Miko. Mezi družstvy ocenění převzalo družstvo juniorek atletického oddílu TJ Nové Město na Moravě a fotbalový A tým mužů SFK Vrchovina. Nejlepším trenérem

je Mgr. Vlasta Holubová, která byla oceněna za dlouholetou úspěšnou trenérskou činnost. Paní učitelka na ZŠ Leandra Čecha přes 30 let pracuje s mládeží jako dobrovolná trenérka a vede také Školní sportovní klub. Se svými žáky se několikrát probodovala na MČR školních družstev v atletice a jejich výsledky jsou ověřeny několika medailami. Za přínos oblasti sportu

ocenění připadlo také medailistce ze ZOH v Sarajevu Mgr. Dagmar Hromádkové. Během své sportovní kariéry reprezentovala ČR na dvou olympijských hrách. Stala se také akademickou mistryní světa a v roce 1978 vyhrála na slavném Holmenkollenu běh na 5 km. I po skončení aktivní sportovní kariéry nadále obětavě pracuje pro Sportovní klub Nové Město na Moravě. Nejdříve jako trenérka žactva, dorostu a v současné době jako místopředsedkyně SK. Zároveň působí jako vedoucí novoměstských rozhodčích.

-red-

Titáni začínají strašit své soupeře

Novoměstští Titáni válí. Na druhém turnaji Poháru v sedmičkovém ragby, který se konal v Praze, prošel tým základní skupinou bez porážky.

Připsal si vítězství proti Sedlčanům, FNZ a Olympu. V boji o přední příčky mu vystavil zeď až tým z Bystrce. Přesto si naši ragbisté odvezli z Prahy cenné 2. místo. Tím navázali na domácí vystoupení, kdy si v 1. kole soutěže, které se odehrálo na hřišti v Petrovích, připsali celkové 5. místo. V červnu je ještě čekaly souboje o šišatý míč v Sedlčanech a Kralupech nad Vltavou. Zda potvrdili svoji formu, se dočtete v srpnovém vydání Novoměstska.

-mah-

Hry IX. letní olympiády dětí a mládeže

V neděli 23. června 2019 byly v Liberci zahájeny Hry IX. letní dětské olympiády. Na sportovištích bojovalo o 1163 medailí také 230 sportovců a sportovkyň z Kraje Vysočina, mezi nimiž nechyběli zástupci novoměstské sportovní školy. Zatím nejlépe si reprezentace Kraje Vysočina vedla v rámci dětských olympiád v letech 2010 a 2018, kdy skončila celkově na třetím místě - vždy v zimní verzi olympiády.

-mah-

SP horských kol ve výsledcích

Vysočina Arena opět hostila závody Světového poháru horských kol. Uskutečnily se od 24. do 26. května. Závody v short tracku, který byl úvodní disciplínou závodního programu, ovládli Američanka Chloe Woodruffová a Nizozemec Mathieu Van der Poel. Nejlepší z českých reprezentantů byl jedenáctý Ondřej Cink. Jitka Čábelická zopakovala 17. příčku z úvodního závodu Světového poháru v Albstadtu. V sobotních závodech cross country kategorie ženy U23 nenašla přemožitelku Haley Battenová ze Spojených států. Českám Janě Czeckinkarové a

ani Tereze Sáškové se závod nevydařil a skončily za svým očekáváním na 33., respektive na 39. pozici. Stejnou kategorii mužů stejně jako před rokem ovládl Rumun Vlad Dascalu. České barvy reprezentovali celkem 4 závodníci, ale ani jeden z nich se ve 140členném pelotonu nedokázal probojovat do první padesátky. V ženské kategorii elite zvítězila úřadující mistryně světa Američanka Kate Courtney. České bikerky Karla Štěpánová a Jitka Čábelická dojezdy za sebou na 22. a 23. pozici. V mužské kategorii elite si pro svoji první výhru ve Světovém poháru dojel

Nizozemec Mathieu van der Poel. Udolal legendu světové horské cyklistiky a šestinásobného vítěze závodu v Novém Městě na Moravě - Švýcara Nino Schurtera. Nejlepším z Čechů byl pátý Ondřej Cink. Závody Světového poháru MTB hostila Vysočina Arena už poosmé, přičemž sedm předchozích ročníků bylo pokaždé zvoleno nejlepším podnikem roku. Závody v Novém Městě během víkendu sledovalo 25.000 diváků, z toho na nedělní světovou špičku přišlo 15 tisíc fanoušků.

-mah-

Nečekané místo na stupních vítězů

Na začátku června se v Litomyšli konalo druhé kolo II. ligy žen, odkud si novoměstské atletky přivezly cenné 2. místo. Připsaly si celkem 125 bodů a v těžké konkurenci se postaraly o velké překvapení. Za výsledkem stojí především bojovné výkony našich závodnic. V běhu na 100 m bodovaly Nathalie Giger a Natali Ortová, své kvality prokázaly i v běhu na 200 m. V závodě v běhu na 400 m zaběhla čas 63,55 Veronika Střešňáková. V běhu na 800 m se nejvíce dařilo Patricii Šaclové, která jej dokončila v čase 2:27,34. V běhu na 1500 m se rozhodně neztratila Adéla

Horákovská, která finišovala v čase 5:25,21. V těžkém běhu na 3000 m ukázala ostré lokty Veronika Černá a dokončila jej v čase 13:33,83. Ve štafetě na 4 x 400m pak naše čtveřice zaběhla pátý nejrychlejší čas. Ve výšce překonala 155 cm Anna Šanderová, přičemž v trojskoku pak přidala 10,34 m. V koulařském sektoru převedla výkon 9,96 m Klára Bártová. V disku potvrdila fazonu Barbora Dostálová, jejíž nejdelší pokus měřil 33,93 m, v hodu kladivem se pak blýskla Klára Bojanovská. Výkonem 48,71 m vytvořila nový krajský rekord.

-mah-, -hub-

Atleti obstáli na MČR do 22 let

V polovině června se v pražském Edenu uskutečnilo MČR v atletice mužů a žen do 22 let. Na republikovém šampionátu se v dobrém světle ukázali novoměstští atleti. Svoji dobrou formu potvrdila kladivářka Gabriela Bojanovská, která se nejdelším výkonem 47,58 m probíjela do elitní osmičky. Na dno sil si sáhl běžec Jiří Brychta. Do finále v běhu na 800 m se probíjela díky novému osobnímu rekordu. Čas 1:54,78 ho katapultoval mezi nejlepší. Ve finále, ve kterém se neběželo až na dřevě, se držel přední skupinky a nakonec doběhl na výborném 5. místě. K medaili přitom chybělo málo.

-mah-, -hub-

Mladí fotbalisté jsou přeborníky kraje

Novoměstský fotbal se nemusí o svoji budoucnost strachovat. Svědčí o tom vydařená vystoupení fotbalových nadějí v této sezoně. Starší žáci se mohou pyšnit letošním doublem, kdy se nejenže stali přeborníkem našeho kraje, ale také vyhráli krajské finále poháru v této kategorii, když porazili tým z Humpolce. Tím pádem se stali dvojnásobnými mistry a na Vysočině nemají konkurenci. Na své starší vzory dokázali navázat mladší žáci, kteří se rovněž stali přeborníky kraje. Rozhodl o tom výsledek závěrečného miniturnaje, který se v polovině června odehrál v Rantířově. Zúčastnily

se ho 4 týmy. Vedle Vrchoviny do něho zasáhla mužstva FC Velké Meziříčí, SK Pernštejn Nedvědice a HFK Třebíč. V semifinále si naši žáci s přehledem poradili se soupeřem z Třebíče, kterého přejeli 9:0. Ve finále se pak střetli s týmem FC Velké Meziříčí. Ve vyrovnaném utkání rozhodovaly maličkosti, přičemž štěstí se přiklonilo na stranu našich nadějí. Mladší žáci zvítězili 2:1 a po zásluze se stali přeborníky kraje.

-mah-

Horácká galerie

STÁLÉ A SEZÓNÍ EXPOZICE:

Z díla Jana Štursy – obměňená expozice novoměstského rodáka

Z tvorby V. Makovského

Krajinářská expozice

(O. Blažíček, J. Jambor, A. Podloucký aj.)

Jaroslav Svoboda - výběr z díla

Zámecký kabinet

PROBÍHAJÍCÍ VÝSTAVY:

Jan Štursa - Akty Komorní výstava sochařských aktů novoměstského rodáka Jana Štursy.

František Dörfl - grafika, objekty (21. 3. – 2. 6. 2019, prodlouženo do 7. 7. 2019)

Výstava jihlavského výtvarníka Františka Dörfla (23. 3. 1934 – 27. 12. 2017) představí jeho grafické cykly z šedesátých let, malbu z osmdesátých let a objekty z let devadesátých.

Chronos – P. Benda, A. Kanta, B. Pejchal, M. Štěpánek, J. Vašica, J. Vyskočil (13. 4. – 7. 7. 2019, prodlouženo do 29. 9. 2019)

Výstava aktuální tvorby regionálních výtvarníků na téma Čas.

Eva Bachratá Linhartová (6. 6. – 28. 7. 2019)

Výstava pastelů pražské rodačky dlouhodobě žijící v Bratislavě.

úterý 9. července 2019 ve 21:15

Letní kino: Malý Bobeš /1961/

V rámci projektu Vysočina filmová vás zveme na letní promítání na dvorek HG, kde po setmění promítneme film natáčený v okolí nedalekých Slavkovic. Vstupné 50 Kč.

čtvrtek 11. července 2019 v 17:00

Pavel Bezděčka - obrazy, Pavel Toman - sochy

Srdečně vás zveme na vernisáž výstavy dvou regionálních umělců. Uvidíte fotoobrazy zoologa, cestovatele, fotografa, ilustrátora i spisovatele Pavla Bezděčky, pracovníka Muzea Vysočiny v Jihlavě, který je zároveň členem Spolku výtvarných umělců Vysočiny a surrealistické skupiny Stir up.

Sochy jsou pak z dílny sochaře Pavla Tomana. Ten dříve experimentoval s různými sochařskými materiály, později se však zaměřil na dřevo, které kombinuje s kamenem nebo kovem. Je významným organizátorem kulturního života v Jihlavě a předsedou Skupiny výtvarných umělců. Výstava potrvá do 25. 8. 2019 a můžete ji navštívit v zámeckém podkroví.

PŘIPRAVUJEME:

1. 8. – 27. 10. 2019

Osvobozené divadlo

Výstava fotografií z archivu Ateliéru Paul připravená ke 125. výročí narození avantgardního režiséra a spoluzakladatele Osvobozeného divadla Jindřicha Honzla (1894 – 1953).

Významná výročí

5.7.1894 narodil se v Novém Městě na Moravě Stanislav Koudela, profesor Vysoké školy lesnické a zemědělské

6.7.1999 zemřel v Novém Městě na Moravě Jiří Šebek, čestný občan NMNM, akademický malíř a grafik

27.7.1919 narodil se ve Veselí nad Lužnicí Josef Batelka, farář Českobratrské církve evangelické (zemřel 30.5.1999 v Novém Městě na Moravě)

30.7.1944 zemřel Rudolf Štursa, učitel, bratr sochaře J. Štursy (narodil se 13.4.1878 v Novém Městě na Moravě)

Stomatologická pohotovost

5. 7. MUDr. Marie Přikrylová, Studentská 7, Žďár nad Sázavou, 566 690 110

6. 7. Lékař stomatolog Fiodor Gonchar, B Smile s.r.o., Osová Bitýška 303, 566 536 712

7. 7. MUDr. Vladimíra Jelínková, Tyršova 223, Velká Bíteš, 607 785 326

13. 7. MUDr. Michaela Kaletová, Strážek 80, 566 567 332

14. 7. Lékař stomatolog Mykola Klepach, Závískova 153, Velké Meziříčí, 775 234 573

20. 7. MUDr. Jan Kopecký, Poliklinika ŽĐAS a.s., Strojírenská 6, Žďár n/ Sáz. 566 643 012

21. 7. MUDr. Eva Peňázová, Křenkova 1499, Nové Město na Mor., 722 410 010

27. 7. MUDr. Rostislav Kozák, Zahradní 271, Bystřice nad Pernštejnem, 566 552 332

28. 7. MDDr. Kristýna Stará, Zahradní 271, Bystřice nad Pernštejnem, 566 552 332

Aktuální rozpis služeb najdete na stránkách novoměstské nemocnice nmm.cz.

Blahopřání

Synové s rodinami

Dne 13. června 2019 oslavili diamantovou svatbu manželé Olga a Antonín Slámovi. Děkujeme za všechnu lásku a péči a přejeme vám hodně zdraví, štěstí a lásky do dalších společně prožitých let.

Blahopřání

Dne 14. července oslaví 90. narozeniny paní Božena Němcová z Nového Města na Moravě. K tomuto krásnému životnímu jubileu přejí hodně zdraví, štěstí a do dalších let plno elánu syn Miloš s rodinou a sestra Božena s rodinou.

Z matriky

narozené děti

- 19.5. Tereza Čejková
- 29.5. Pavel Novák
- 29.5. Lucie Nováková
- 30.5. Anna Regentová
- 1.6. Michael Horváth
- 3.6. Tobiáš Sáblik
- 6.6. Lenka Stará

jubilanti

- 1.7. Anna Markvartová 85 let
- 5.7. Ladislav Fajmon 80 let
- 8.7. Marie Jarošová 80 let
- 9.7. Miloslava Chmelařová 87 let
- 14.7. Božena Němcová 90 let
- 20.7. Soňa Leinweberová 85 let
- 24.7. Karel Špička 80 let
- 28.7. Mgr. Bohumil Hloušek 75 let
- 29.7. Stanislav Michut 75 let

manželství

- 18.5. Lucie Trojanová, Pavel Sýkora
- 18.5. Jaroslava Nejedlá, Jan Ťok
- 1.6. Iva Hromádková, Miloslav Šebek
- 1.6. Štěpánka Hiesböcková,

Zdeněk Broušek

- 1.6. Helena Moravcová, Filip Kolařík
- 1.6. Markéta Sabáčková, Vojtěch Kopečný
- 6.6. Kamila Staňková, Zdeněk Laštovica
- 8.6. Petra Pavelková, Vít Lamplot

úmrtí

- 18.5. Vladimír Novotný (Řečice) 1936
- 21.5. Anežka Jurmanová (NMNM) 1931
- 22.5. Marie Peterová (Račice) 1942
- 22.5. Marie Liedermannová (NMNM) 1943
- 24.5. Vojtěch Zdražil (Olešná - 1942)
- 26.5. Květoslava Stupková (R. Svratka) 1930
- 27.5. Jarmila Messenská (Dolní Rožínka) 1929
- 3.6. Karel Harašta (NMNM) 1936
- 8.6. Naděžda Staňková (NMNM) 1944

Vzpomínka

Dne 15. června uplynulo 30 let od úmrtí pana Josefa Veselého. Všichni, kdo jste ho znali a měli rádi, věnujte mu prosím společně s námi tichou vzpomínku. Děti Eva, Hana, Jitka a Jiří s rodinami

Minibazar

Prodám 4 ks traverzy délka 5,5 m, šířka 18 cm a stropní desky cementové 150 cm x 30 cm, levně – za poloviční cenu. Tel.: 722 062 325

Prodám 9 ks kvalitních deskových radiátorů RADIK od českého výrobce KORADO. Parametry (délka x výška): 2 ks 1400x500 mm (1201 W a 1564 W), 1 ks 400x900 (925 W), 2 ks 1200x600 mm (1564 W). Prodejní cena 4.200-5.500 Kč, prodávám kus za 1.999 Kč. Dále: 1 ks 700x900 (1619 W), 1 ks 1400x600 mm (2351 W), 1 ks 1600x600 mm (2686 W), 1 ks 1400x400 mm (2433 W). Prodejní cena 6.200-8.100 Kč, prodávám kus za 2.999 Kč. 1 ks topný žebřík do koupelny, nákup 2.500 Kč, prodám za 1.000 Kč. Vše v bílé barvě, používáno, ale ve velmi dobrém

stavu. V případě zájmu mohu poslat fotky na e-mail. Měděné trubky prům. 18 mm cca 11 bm + prům. 15 mm cca 20 bm, cena dohodou. V případě odběru všech topidel budou trubky zdarma. Tel.: 725 944 590 **Prodám** smrkové palivové dřevo – štípaná polena, cena 600 Kč/m³. K odběru ihned. Dovoz v okolí Nového Města na Moravě. Tel.: 728 569 323 **Pronajmu** autodílnu/sklad/garáž v Pohledci, vhodnou i pro nákladní auta (výška vrat 5 m²). Celková plocha 150 m², cena 350 Kč/ m²/rok. Možnost využít i venkovní zpevněné plochy (parkování). Další podrobnosti na tel.: 728 569 323. **Prodám** benzínovou sekačku s pojezdem zn. Mountfield. Pův. cena 13 500 Kč, nyní 2 500 Kč. Tel.: 608 870 661

Koupím zahradu v Novém Městě na Moravě. Tel.: 608 455 894

Pronajmu od září 2019 byt 1+1 ve 2. poschodí, Žďár nad Sázavou vedle budovy soudu. Tel.: 731 859 840 **Ráda vypomohu** starším lidem s úklidem, hlídáním, poradím s úředními záležitostmi. Tel.: 731 859 840 **Koupím** celé teplovodní topení nebo topné těleso ke Škoda 100. Tel.: 732 938 904 **Prodám** skříňkový šicí stroj značky Lucznik. Tel.: 775 111 238 **Prodám** znovu skříňkový šicí stroj značky Lucznik. Tel.: 775 111 238 **Prodám** Kia Picanto, garážované, rok výroby 2007, Tel.: 721 970 285 **Koupím** chatu nebo chalupu v dosahu do 15 km od ZR. Ideálně Grejdy, HAMry, Stržanov. Tel.: 732 116 990

Vzpomínka

Dne 2. června uplynulo 15 let, co zemřela paní Anna Pomahačová z Nového Města na Moravě. Tolik jsi život milovala a chtěla jsi s námi být, osud byl ale krutý a nenechal tě žít. Už jen kytičku květů na hrob ti můžeme dát, chvilku po-

stát a tiše vzpomínat. Všichni, kteří jste ji znali, věnujte jí krátkou vzpomínku. Vzpomínají dcera Anna, syn Karel a vnoučata.

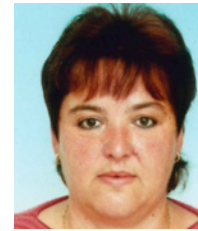
Vzpomínka

Dne 15. července uplyne 10 let, kdy náhle ukončil svou životní pouť plnou lásky i obětí pro svou rodinu pan Josef Prokop z Nového Města. Za vše mu děkuji a stále s láskou vzpomínají manželka a

děti s rodinami. Budeme vděční za tichou vzpomínku od známých a kamarádů.

Vzpomínka

Dne 29. července uplynou dva roky, co nás navždy opustila dcera, manželka, maminka a babička paní Libuše Sochorová. Stále vzpomínají maminka, manžel a děti Martin, Petr a Jirka s rodinami.

Vzpomínka

Bolest je ticho světa. Dne 11. července uplyne už 9 let, kdy nás v necelých 40 letech opustila naše milovaná dcera Andrejka Hlaváčková z Nového Města na Moravě. Za vzpomínku na Áju všem děkujeme. S láskou stále

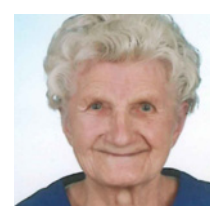
vzpomínají rodiče, sestra Katka s manželem a dětmi Filipkem a Andrejkem.

Vzpomínka

Dne 21. 7. tomu bude 15 let, co nás opustila maminka paní Růžena Fomová. A 6. 8. tomu bude 11 let, co nás opustil tatínek pan Josef Fouma. Kdo jste je znali, vzpomeňte s námi. S láskou vzpomínají syn a dcera s rodinou.

Vzpomínka

Dne 9. června jsme vzpomněli 20. výročí úmrtí našeho tatínka Karla Špinara a dne 31. srpna tomu bude 5 let, co nás navždy opustila naše maminka paní Růžena Špinarová. S láskou vzpomínají dcery s rodinami.

Vzpomínka

Dne 5. června jsme vzpomněli 20. výročí, co nás bez slůvka rozloučení opustil pan Bohumír Popelka z Pohledce. Stále vzpomínají manželka, dcera, vnoučata a pravnoučata. Kdo jste ho znali, vzpo-

meňte s námi.

Vzpomínka

V srdcích svých, drahý, navždy tě máme, s láskou a vroucností na Tebe vzpomínáme. Dne 5. července vzpomeneme 20. výročí, kdy nás náhle bez rozloučení opustil ve věku 52 let můj manžel, tatínek a dědeček pan Josef Rubín z Nového Města na Moravě. S láskou vzpomínají manželka Libuše, synové Radek, Zdeněk a Josef s rodinami.

Vzpomínka

Čas plyne a nevrací, co vzal, jen bolest v srdcích zůstává dál.

Dne 30. června 2019 jsme vzpomněli 15. výročí úmrtí pana Ladislava Vambery z Nového Města na Moravě. S láskou vzpomínají manželka, synové s rodinami, vnoučata a pravnoučata.

Slunohraní je po roce zpět

Smyčce, trubka, cimbál i zpěv. Pět dní ve znamení workshopů a koncertů v Horácké galerii.

Devátý ročník Novoměstského Slunohraní se přihlásí, stejně jako ročníky předchozí, hned se začátkem července. V Novém Městě na Moravě tak začnou prázdninové měsíce příjezdem několika desítek muzikantů a rozeznělou Horáckou galerií.

Hudební workshopy pod vedením Janáčkova kvarteta přinesou třiceti účastníkům smyčcových kurzů příležitost obohatit svoje interpretační dovednosti a získat cenné rady přímo od těch

Pacorat

nejlepších. Stejně tak i jejich společné hraní v komorním orchestru pod taktovkou Richarda Kružíka. Publikem očekávanou součástí Novoměstského Slunohraní však budou především tři koncerty na nádvoří Horácké galerie. 1.7. vystoupí Pacora Trio, 2.7. Marta Töpferová s kapelou

Milokraj a ve čtvrtek 4.7. proběhne slavnostní ukončení Slunohraní vystoupením Janáčkova kvarteta a Letního orchestru.

Koncerty Novoměstského Slunohraní odbočují ze sféry klasické hudby často také do světa world music, jazzu, folkloru a dalších žánrů. Jaké tedy bude letošní Slunohraní? Během prvních dvou koncertů se přes nádvoří Horácké galerie přenesou měkká a barevná vlna, složená z tónů cimbálu, houslí, kontrabasů, ale také kytary a zpěvu.

V pondělí 1.7. se představí trio Pacora. Je projektem fenomenálního slovenského houslisty Stana Palúcha. Trio vytvořil společně s moldavským cimbálovým virtuosem Marcelem Comendantem a slovenským jazzovým kontrabasistou Robertem Raganem. Tyto tři nástroje, které pospolu většinou tvoří spíše cimbálové muziky, se v rukou hudebníků Pacora Trio stávají zdrojem jedinečné hudby, kterou lze jen stěží zařadit do nějaké škátky. Jazz? World music? Uslyšíte.

V úterý 2.7. zavítá do Nového Města na Moravě zpěvačka a skladatelka Marta Töpferová. Představí svůj projekt Milokraj, který v sobě nese písně čerpající z českých, moravských a latinskoamerických tradic. Obklopena špičkovými muzikanty vstoupí svým hlasem a projevem do srdcí všech, kdo mají rádi křehkou hudbu na pomezí žánrů. Ve čtvrtek 4.7. čeká posluchače, kurzisty i lektory smyčcových kurzů závěrečný koncertní večer. Představí se už tradičně Janáčkovo kvarteto, které si v Novém Městě na Moravě během předchozích let získalo řadu věrných fanoušků. Ve druhé části večera pak vystoupí Letní orchestr, složený ze všech účastníků hudebních kurzů. Přestože je to orchestr s pouze pětidenní životností, vždy dokáže publikum překvapit svojí energií a radostí

Petr Hojač

z hudby. Letos orchestr pod taktovkou Richarda Kružíka doprovodí mimo jiné trumpetistu Petra Hojače. Slunohraní tradičně ukončí plovoucí lampionky, které už dokázaly splnit nejedno přání.

Účastníky smyčcových kurzů čekají také krátké speciální workshopy, a to jak s Martou Töpferovou, tak také s houslistou Stanem Palúchem. Vstupenky lze zakoupit vždy 45 minut před konáním koncertu, případně v malé informační kavárně, která bude od 1.7. před branou Horácké galerie. Rezervaci vstupenek mohou zájemci provést na www.slunohrani.cz.

Srdečně vás zveme na deváté Novoměstské Slunohraní. Všechny informace budou zveřejněny na stránkách www.slunohrani.cz.

PR a marketing: Hana Konderlová, tel. 777 936 135, konderlova@slunohrani.cz

Letní kino: Malý Bobeš

Horácká galerie vás zve v rámci projektu Vysočina filmová na venkovní projekci filmu Malý Bobeš, natáčeného v roce 1961 v nedalekých Slavkovicích. Promítání začíná 9. července po setmění.

Film je natočen dle knihy spisovatele Josefa Věromíra Plevy, který žil v Novém Městě na Moravě na Malé uličce. Malý Bobeš je knihou zčásti autobiografickou, autorovou vzpomínkou na dětství prožité v Radňovicích, v knize přejmenovaných na Radobylice. Celý film se nese ve velmi klidném duchu, kdy šestiletý Josef Janouš, zvaný Bobeš, začíná objevovat okolní svět, získává nové přátele a zážitky. Ve filmu je rovněž patrné ideologické zázemí minulého režimu, třídní rozvrstvení v období před první světovou válkou. Film má velice dobré herecké obsazení v čele s Danou Medřickou, Radovanem Lukavským, Stanislavem Neumannem a dalšími. Vstupné 50 Kč Horácká galerie

Kultura v Rokytně

Jedenáctý ročník setkání harmonikářů na rokytenské Obůrce se uskuteční 14. 7. od 18:00.

Těto úspěšné akce se pravidelně účastní minimálně 25 účinkujících harmonikářů. V případě nepříznivého počasí jsou lavičky kryty velkým páty stanem.

10. srpna od 19:00 zahraje v Rokytě kapela UMÍ HOVNO (soubor lihových písní a canců). Zcela netradiční název kapely neznámá, že se na pódiu sejde parta amatérů. U nás kapela téměř neznámá, ve svém „rajónu“ ale koncertuje pravidelně a s velkým úspěchem. Široký repertoár, bezva parta. Zkrátka a dobře, jsou to ti praví, co vás přijedou pobavit. Neměli byste si je nechat ujít.

-kb-

Váza Fest 2019

Ano, je to tu. I letos se můžete přijít podívat na oblíbenou novoměstskou zahradní slavnost na Koupališti, kde se nepijí nealkoholické nápoje a tančí se v rytmu rozličných hudebních stylů dle dramaturgie Dana Čingischána Šimka.

Datum 26. července přímo vybízí zažít kulturu tak nějak bez zábran, v přírodě. A právě v tu dobu se u novoměstského rybníka Koupaliště bude konat již 6. ročník notorického festivalu.

Účast přislíbily kapely Kapitán Demo, Mucha, Hrabě Monte Crazy...

Kdo si chce posedět s přáteli, vykoupat se s přáteli a zatančit si s přáteli, má jedinečnou šanci. Vstupné je dobrovolné.

-red-

Novinky v K Clubu

K Club změnil tvář a z restaurace se stal bar, který lépe vyhovuje provozu kulturního domu.

Obědové menu vystřídal polévky a chuťovky, které si dáte rádi po koncertě nebo po představení. Tak by se dala ve stručnosti charakterizovat změna, kterou restaurace v kulturním domě prodělala. Důraz je kladen na rychlou obsluhu a kvalitní a chutné suroviny. Velkým skokem dopředu je i důraz na kvalitu kávy. Obsluhu vyškolili profesionálové a káva se tu vaří z toho nejlepšího,

co je k dostání. Přijďte se přesvědčit sami.

-kb-

Poděkování za oslavy v Jiříkovicích

Děkujeme organizátorům za přípravu oslav 750 let Jiříkovic. A hlavně těm mladým, kteří ukázali, jak to jde, když vesnice táhne za jeden provaz. Měly jsme také radost z toho, že kronikář Jirka Vališ ukázal, jak Jiříkovičky vypadaly v době našeho mládí. Rodačky Novotná a Jonáková

Malířské úspěchy dětí ze školky

V jarních měsících jsme se s dětmi ze třídy Motýlci v MŠ Drobného pod vedením učitelek Mgr. Jaroslavy Bílé a Mgr. Andrey Štěpničkové zapojili do celorepublikové soutěže „Požární ochrana očima dětí“, kterou pořádá Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska. Ve výtvarné části se soutěží v osmi kategoriích – od mateřských škol po střední školy. Děti mají příležitost seznámit se a zamyslet se nad smyslem a činností hasičů. Svoji

fantazii rozvinuly v opravdu zdařilých obrázcích, kde jsme mohli nahlédnout do kabiny obsluhy zvedací plošiny, vidět záchranu kocourka ze stromu i zásah hasičů při likvidaci sršňového hnízda či hašení požárů různých objektů. Hodnocení je prováděno vícekolově – základní kolo, okresní kolo, krajské kolo a celostátní kolo. Hned čtyři děti uspěly v okresním kole – v kategorii „dětí MŠ do 5 let“ si Bára Ondráková vymalovala 1. místo, v kategorii „dětí MŠ nad 5 let“ byl na 1. místě Jan Hrubeš, na 2. místě Oliver Zykán a na 3.

místě Hana Orosová. Dětem přijeli pogratulovat a krásnými cenami a diplomem obdarovat hasiči ve slavnostních uniformách. Do dalšího kola postupují vždy tři nejlepší práce z každé kategorie. Obrázky s hasičskou tematikou našich dvou malířů okouzly porotu v krajském kole, kdy Honzík Hrubeš obsadil 3. místo a Bára Ondráková také 3. místo, každý ve své kategorii. Tentokrát se oba výherci v doprovodu svých rodinných příslušníků

Městská knihovna v létě

1. 7. 2019 - 16. 7. ZAVŘENO

Provoz knihovny od 17. 7. do 1. 9. 2019 včetně :

Pondělí	zavřeno
Úterý	zavřeno
Středa	9.00 - 11.00 12.00 - 18.00
Čtvrtek	zavřeno
Pátek	9.00 - 11.00 12.00 - 17.00
Sobota	zavřeno

vypravili 25. 5. 2019 do Přibyslavi, kde proběhlo slavnostní vyhlášení vítězů. Ani tentokrát nic neskončilo, neboť Honzík Hrubeš se svým detailním propracováním zvedací plošiny s pohledem do kabiny hasiče při zásahu obsadil v celostátním kole krásné 2. místo. 21. 6. 2019 se opět se svou rodinou vydal do Přibyslavi, aby byl oceněn za svou kreativitu. Naším malířům moc gratulujeme a přejeme, ať svoji fantazii projeví ještě ve spoustě krásných obrázků a výtvorů, které potěší na duši a vyvolají úsměv na tváři.

Mgr. Andrea Štěpničková

Poděkování za dobrou věc

Většina lidí už můj příběh zná, proto se připomenu jen ve zkratce. Jmenuji se Pavel Brož a od roku 2012 jsem na invalidním vozíku po skoku do bazénu. Už jako zdravý jsem měl kladný vztah ke sportu, a proto jsem pochopitelně hledal možnosti sportovního vyžití. Bohužel pro handicapované jich je opravdu málo. Dostal jsem možnost hrát ragby vozíčkářů. Je to jeden z mála kolektivních sportů pro lidi s podobným postižením, jako mám já. Jenže jak už to tak bývá, tak začátky nejsou jen tak a hlavně nic není zadarmo. K tomu, abych se mohl tomuto sportu věnovat pořádně, svědomitě a naplno, jsem potřeboval speciální vozík přímo na míru, proto jsem se obrátil na různé

institute a firmy s prosbou o příspěvek na tento vozík. Tímto bych chtěl z celého srdce opravdu moc poděkovat všem zmíněným, ale i těm, kteří si nepřáli být jmenováni za finanční příspěvek, který mi poskytli v mé cestě za snem.

(Nové Město na Moravě, Nadační fond Nového Města na Moravě, Jiří Modrák MOD elektronik, s.r.o., VIKTOR trade, s.r.o., Delikomat, s.r.o., RK-TECH, s.r.o., Autocentr Hudec, s.r.o., TROMA-MACH s.r.o., HCS,s.r.o., KÄSTLE, a.s., MEDIN, a.s., SNAGGI Lighting, s.r.o.)

Vozík už mám doma a jsem opravdu nadšený.

Pavel Brož

Zmizelé Nové Město

Z tkalce se stal uznávaným varhanářem

Mezi nejkrásnější a nejstarší památky města Brna patří kostel svatého Jakuba Staršího na Jakubské ulici. První písemná zmínka o něm pochází z roku 1228. Návštěvníci tohoto chrámu obdivují jeho vzornou gotickou klenbu, majestátní sloupoví, renesanční kazatelnu, hlavní oltář i četné obrazy a sochy. Jejich pozornosti neuniknou ani impozantní dvoumanuálové varhany, které stojí na hudební kruchtě. O sochařskou a řezbářskou výzdobu prospektu se postaral Antonín Riga. Málokdo však ví o tom, že samotný hudební nástroj je dílem Františka Svítily staršího, rodáka z Nového Města na Moravě. Potvrdil to děkan Václav Slouk, farář kostela svatého Jakuba. „Ano. Varhany, které v kostele máme, František Svítíl skutečně dělal.“ Podrobnosti přidal zdejší varhaník Ondřej Můčka: „První varhany byly v kostele už od roku 1692. Stavěl je Jakub Ryšák z Opavy. V polovině devatenáctého století

Mikša a Filip Komínek. Zakázku v kostele svatého Jakuba však přesto dostal novoměstský rodák. Svědčí to o skutečnosti, že měl opravdu dobré jméno. Hlas jeho varhan zní v kostele svatého Jakuba v Brně už téměř 160 let! Je to až neuvěřitelné. Přitom toto dílo vytvořil muž, který se původně vyučil u svého otce Josefa Svítily tkalcem a jako tkalec také přes dvacet let pracoval!

Co o Františku Svítilovi starším ještě víme? Narodil se 22. srpna 1805 v domě čp. 160 na Malé ulici (tento dům ještě v Novém Městě na Moravě stále stojí). Jeho maminka měla křestní jméno Barbora a byla rozená Plachetská. Pocházela z Petrovic. František se narodil jako první, měl ještě bratry Bedřicha a Josefa. Pravděpodobně si také položíte otázku, kde se v tkalci Františku Svítilovi vzala láska k varhanám, proč se stal varhanářem. Právý důvod si můžeme jen domýšlet. Žil v Novém Městě na Moravě. Určitě od mládí

Varhany v kostele sv. Jakuba Staršího v Brně

Pohled do Malé ulice s původní zástavbou od čp. 162.
Rodný dům Františka Svítily je tak třetím zprava.

však byly v tak špatném stavu, že se na ně nedalo vůbec hrát. Potřebovaly důkladnou rekonstrukci. Brněnská městská rada se proto v roce 1861 obrátila na Františka Svítily staršího, který byl v té době už známým a uznávaným varhanářem. Měl varhany opravit a rozšířit do použitelného stavu, aby mohly sloužit při liturgických obřadech. František Svítíl zakázku přijal. Provedl celou řadu úprav, rozšířil například tento nástroj z 26 na 30 rejstříků. Přestavbu dokončil v roce 1862. Odvedl skutečně dobrou práci a varhany zachránil. Dnes hrají, ovšem běžící léta se na nich už také podepsala. Proto farní úřad už několik let pomýšlí na rekonstrukci varhan a snaží se pro ni získat finanční prostředky.“

V Brně žili v šedesátých letech 19. století známí varhanáři jako František Harbich, Ferdinand

chodil na bohoslužby do kostela svatých Kunhuty nebo do hřbitovního kostela Nanebevzetí Panny Marie. Varhany ale také mohl poslouchat v evangelické modlitebně na Husím rynku (Komenského náměstí). Jeho rodiče byli v tomto směru tolerantní. Maminka Barbora měla katolické vyznání, otec byl protestant. Není divu, že František Svítíl byl hlasem varhan okouzlen. K okouzlení se ale postupně připojil i odborný zájem o stavbu a uspořádání tohoto nejsložitějšího hudebního nástroje. Ve dvacátých a třicátých letech 19. století začal novoměstský tkalec navštěvovat i jiné kostely na Vysočině. Prohlížel si tamější varhany, měřil, zapisoval si technické údaje. Naučil se

práci se dřevem i kovem. Naučil se odlévat píšťaly, vyřezávat, sbíral znalosti z akustiky. Hodně mu pomohlo, že měl výborný hudební sluch.

I když byl samoukem, umění opravovat a stavět varhany postupně dokonale ovládl. Už v roce 1824 opravoval varhany v novoměstském kostele svatých Kunhuty. Dílnu měl nejdříve v domě čp. 201 na Nových Domech (dnešní Masarykově ulici), kde bydlel od roku 1828. (Tento dům už bohužel nestojí.) V roce 1842 si koupil sousední domek čp. 202, kde měl novou dílnu. Svědomitou a pečlivou prací si postupně získával dobré jméno a zakázek přibývalo. Je docela možné, že mu v tomto směru pomohli i jeho dva mladší bratři, kteří si zvolili kněžskou dráhu. Bedřich se stal děkanem v Novém Městě na Moravě, Josef v Dolních Loučkách. Jako kněží měli velice dobrý přehled, který

kostel potřebuje opravit nebo postavit varhany.

Po roce 1850 se František Svítíl stal největším výrobcem varhan na jihozápadní Moravě. Ročně stavěl dvoje až troje varhany. Doktor Petr Koukal z Národního památkového ústavu v Telči uvádí ve své práci o varhanářském rodě Svítílů, že do konce roku 1873 vzniklo ve Svítilově dílně nejméně šedesát nástrojů! Varhany dodával především do kostelů na Českomoravské vysočině, například do Batelova, Velké Bíteše, Velkého Meziříčí, Lísku, Opatova, Nové Cerekve. Jako znamenitý varhanář pronikl také na Tišnovsko, do okolí Brna, na Slovácko, do východních i jižních Čech, a dokonce do Rakouska. Varhany stavěl nejen pro katolické kostely, ale i pro evangelické sbory, např. v Jimramově a Olešnici.

Novoměstský děkan Bedřich Svítíl,
bratr varhanáře Františka Svítily st.

František Svítíl st.

Doklad jeho práce najdeme také v novoměstském kostele svatě Kunhuty. Nejde ale o varhany. V roce 1851 zhotovil oltář pro Černou kapli. Pomáhal mu stolař František Čejka, který u něho pracoval. V roce 1853 probíhaly rozsáhlé opravy kostelíka na katolickém hřbitově. Na kůr byly instalovány nové varhany, které vyrobil a městu věnoval právě František Svítíl. Měl jen jednu podmínku. Chtěl být pochován v blízkosti svých varhan, což se také v roce 1873 stalo. (Hrob rodiny Svítílu najdete vedle zdi hřbitovního kostelíka.) František Svítíl starší se také věnoval historii rodného města. V roce 1855 napsal Paměťhodnosti Nového Města. (Tento spis je uložen ve Státním okresním archivu ve Žďáře nad Sázavou.)

Ale vraťme se k jeho rodině. František Svítíl se v roce 1828 oženil s Viktorií, rozenou Šírovou z Nového Města na Moravě. Měl s ní pět dětí. Dospělosti se dožily jen čtyři – Bedřich, František,

Františka a Viktorie. Varhanářství po něm převzal syn František Svítíl mladší, který se narodil v roce 1836. V Šírově Kronice novoměstských domů jsem o domě čp. 201, kde Svítílovi žili, našla tento zápis: „Po smrti otce dostal dům syn František, po otci stavitel varhan, manželka Josefa Satoriova z čísla 43. Syn tento nebyl ale tak spořivým jak otec, takže za nedlouho po otcově smrti byl mu dům prodán i se světničkou v zahradě číslo 202. Stal se pak varhaníkem při kostele. Po jeho smrti stal se zde varhaníkem syn jeho Method, manželka Drdlova z čísla 134. Method učil se též u otce varhanářství, byl též na zkušené. Dostal pak také zakázky na stavění varhan, ale nedařilo se mu to.“

Když přišel František Svítíl ml. v roce 1880 o svůj dům i dílnu, požádal městské zastupitelstvo o přidělení bytu ve staré školní budově čp. 121 na Vratislavově náměstí. Dostal jednu světnici a kuchyň.

V souvislosti se zápisem Petra Šíra se ale musím Františka Svítíla mladšího zastat. Měl totiž kromě varhanářství plno jiných zájmů. Byl jedním ze zakladatelů čtenářsko-pěveckého spolku Horák. Za tento spolek se v roce 1868 zúčastnil slavnostního položení základního kamene Národního divadla v Praze. Měl podíl na založení novoměstského Sokola a byl v městském zastupitelstvu. Zemřel v roce 1890. Jeho dílnu převzal syn Metoděj, ale ten varhany spíše opravoval, než stavěl. Nakonec se vzdal varhanářství jako své hlavní obživy a stal se ředitelem kůru. Jeho smrtí v roce 1912 končí činnost varhanářské dílny Svítílu v Novém Městě na Moravě. V té době už ale stejně nad ruční řemeslnou výrobou vítězila tovární výroba.

Příběh varhanářského rodu Svítílu ovšem neskončil, ale pokračoval. Metoděj měl pět dětí.

Dospělosti se dožili synové Aleš a Zdeněk i dcera Marie. Dcerou Aleše Svítíla je paní Libuše Svítílová, která nyní žije v Praze. A právě od ní jsem se dozvěděla podrobnosti o dalším osudu rodu Svítílu: „Dědečka si nepamatuji, zemřel v roce 1912. Můj otec ale nepokračoval ve varhanictví. Po maturitě na novoměstském reálném gymnáziu chodil na pedagogickou školu v Brně. Na hudební nauku ho měl profesor Ferdinand Vach, zakladatel Pěveckého sdružení moravských učitelů. Pan profesor znal mého dědečka a mému otci říkal: „Z vás by táta radost neměl!“ Můj otec totiž neměl hudební nadání, byl spíš na literaturu, učil češtinu. Nejdříve v Novém Městě na Moravě, za první republiky v Topolčanech na Slovensku. Pak se vrátil na Vysočinu, učil ve Strážku. Hudební nadání měla spíš teta Marie, která krásně hrála na klavír. Studovala na novoměstské reálce, pak působila v Novém Městě jako učitelka. Také můj strýc Zdeněk byl učitelem, a to v Ostravě.“

Na svoje předky je paní Svítílová náležitě hrdá. „Neměli lehký život. Začínali z ničeho, zvláště pradědeček. Přesto hodně dokázali, a proto si jich velice vážím. Jsem pyšná na to, že pocházím z tak významného varhanářského rodu.“

Až někdy přijedete do Brna, zajděte do kostela svatého Jakuba. Podívejte se na krucht, kterou zdobí dílo Františka Svítíla staršího, rodáka z Nového Města na Moravě. Jakže to o něm řekl varhaník Ondřej Múčka: „Odvedl skutečně dobrou práci a varhany zachránil.“ Nejen rodinu Svítílovu, ale všechny rodáky a příznivce Nového Města na Moravě to musí potěšit. Vždyť významným varhanářským rodem se může pochlubit málokteré město. Nemám pravdu?

Věra Rudolfová

Varhany na kostelíčku

Jak už jsme se dozvěděli z předchozího článku, v roce 1853 probíhaly rozsáhlé opravy hřbitovního kostelíka Nanebevzetí Panny Marie. Namísto dřevěného kůru byl postaven nový zděný na kamenných sloupech, byla též přistavěna předsíňka. Místním stolařem Jakubem Čejkou byl vyroben nový oltář. Stará kazatelna byla prodána do Věžné a nová koupěna ze zbořeného kostelíka ve Lhotě (dnešním Lísku). Kazatelna se však při transportu rozpadla „na tisíc kousků“ a jen díky ochotě a trpělivosti stolaře Čejky se ji podařilo zrekonstruovat. Výzdobu a výmalbu kostelíka provedl polenský malíř Liberát Kundt se svým švagrem Janem Kasalem. A na kůr byly instalovány nové osmirejstříkové varhany, které věnoval bratr zdejšího faráře, varhanář František Svítíl. Což dokládá i zápis ve farní kronice. Nové varhany nahradily dosavadní pozitiv (malé přenosné varhany). Pozitiv byl přesunut do farního kostela sv. Kunhuty, kde po nějaký čas dělal společnost

„velkým“ varhanám.

Svítílovy osmirejstříkové varhany zůstaly na kůru hřbitovního kostelíka dodnes. Od doby, kdy František Svítíl st. varhany postavil, uběhla pěkná řádka let a nástroj za ten čas prošel řadou oprav. Při té v roce 2011 byly objeveny dva nápisy, které mohly vyvolat zdání, že František Svítíl st. není autorem varhan. První nápis s vročením 1821 odkazoval na varhanářskou dílnu Španělů a druhý s vročením 1889 byl sice spojen se jménem Svítíl, ale František Svítíl st. zemřel již v roce 1873. Jelikož dochované písemné prameny jednoznačně přisuzují autorství varhan Františku Svítílovi st., nabízí se domněnka, že novoměstský varhanář použil při stavbě varhan pro hřbitovní kostel část starších varhan z roku 1821. Již po jeho smrti také proběhly opravy varhan jeho stejnojmenným synem Františkem Svítílem ml., odtud tedy jméno Svítíl ve spojení s rokem 1889. Dále tak při zvuku varhan v kostelíčku můžeme

vzpomínat na zakladatele novoměstského varhanářského rodu Svítílu.

Vít Křesadlo

NOVÁ PRAVIDLA OSOBNÍHO BANKROTU

Od 1. 6. 2019 vyšla v platnost novela insolvenčního zákona:

- šance na oddlužení pro více lidí
- možnost tříletého oddlužení pro důchodce a osoby plnící své závazky více než na 60%
- zrušení podmínky minimálního plnění na 30%
- kladen větší důraz na vynaložení maximálního úsilí dlužníka

V Občanské poradně:

- Vás seznámíme podrobně s podmínkami
- sepišeme návrh na oddlužení
- Vás můžeme provázet celým procesem insolvenčního řízení

Služby poskytujeme bezplatně.

OBČANSKÁ PORADNA
 op@portimo.cz
 tel. 731 487 284, 733 510 693
 Nové Město na Moravě
 Vratislavovo náměstí 12 (budova polikliniky),
 tel. 566 616 121
 Bystřice nad Pernštejnem
 Zahradní 580 (budova polikliniky),
 tel. 566 688 227

www.portimo.cz

Přijďte si zpříjemnit den do nové otevřené kavárny
THE BLACK CUP
 v Novém Městě na Moravě

Kavárna se nachází
 na ulici Nečasova 31
 Čekat na Vás bude
 skvělá výběrová káva, domácí
 dortíky & útulné prostředí.

**Těšíme se
 na Vaši návštěvu!**

KRŠKA-stavební firma, s.r.o.
 Karníkova 1156, 592 31 Nové Město na Moravě

je rodinnou firmou, která působí na trhu více jak 25 let

Přijíme pracovníky do dělnických profesí:
zedník • stavební dělník

Kontakt: 777 841 439, e-mail: Krska.Jan@seznam.cz

ČÍŠNÍK/SERVÍRKA OREA Hotel Devět Skal

Hledáte jistotu práce v silné a stabilní společnosti?

Chcete se zdokonalovat nebo nasbírat nové zkušenosti v oblasti gastronomie a hotelnictví?

Že se rádi usmíváte? Třeba jsme se právě našli!

Kontaktujte nás: Lucie Kašparová

E: lucie.kasparova@orea.cz

M: 702 148 743

www.resortdevetskal.cz

AUTOSKL PNE + SERVIS

725 897 321 • 603 547 576 • 566 522 671

**PNEUSERVIS, AUTOSKLO SERVIS,
 VÝMĚNA SKEL Z POVINNÉHO RUČENÍ ZDARMA
 RUČNÍ ČIŠTĚNÍ AUT VČETNĚ INTERIÉRU
 ČIŠTĚNÍ A PLNĚNÍ KLIMATIZACÍ
 ÚKLIDOVÉ PRÁCE**

**VYSOCKÁ 3 (AREÁL PLYNÁREN - DVŮR)
 ŽDÁR NAD SÁZAVOU**

JAROSLAV LUKEŠ

FOTOGRAF

778 180 333
 jardapetrovice@seznam.cz

svatby, oslavy,
 domácí mazlíčci,
 rodinné foto...

optika PETŘÍKOVÍ

Bezpečně
na dovolenou
Sluneční brýle do auta
i ve Vašich dioptriích!

Optika Petříkovi
Vratislavovo nám. 9 • Nové Město na Moravě

Pondělí - Pátek 8,00-17,00

Sobota 8,30- 11,00

Tel. 566 615 079 a na

PRODEJNA PLETIVA

KOMPLETNÍ REALIZACE OPLOCENÍ

holoubek
www.ploty-brany.cz

Jamská 2528/17, Žďár n. S.
tel.: 775 555 830, 775 555 831

www.ploty-brany.cz

HLEDÁM POSILU DO TÝMU!
VOLEJ 733 679 932

REAL
SANTREAL

*Realitní
o jakých sníte*

www.realsantreal.cz

RÖCHLING

Röchling Industrial Nové Město NM s.r.o. je členem skupiny podniků Röchling Engineering Plastics SE & Co. KG, Haren, předního světového výrobce strojních součástí z technických plastů. Naše produkty dodáváme výrobcům strojů a strojních zařízení po celém světě. V mnoha odvětvích jsme společně s našimi zákazníky průkopníky inovativního použití technických plastů.

Pro náš výrobní závod v Novém Městě na Moravě, který se specializuje na výrobu strojních součástí z alkalického polyamidu 6, hledáme vhodné kandidáty na pozici:

TECHNOLOG

Náplň práce:

- technická organizace výroby
- technická příprava výroby (vytváření výrobních postupů, stanovení výrobních parametrů výrobku a jejich ukládání do informačního systému)
- organizace a zajištění konstrukce výrobků, forem a speciálního nářadí
- technická podpora údržby strojů a zařízení
- technická podpora kooperantů
- interní správa informačních technologií (ISIT)

Požadujeme:

- VŠ, SŠ se zaměřením na strojírenskou / chemickou výrobu;
- Praxi na obdobné pozici alespoň 2 roky (není podmínkou)
- ochota učit se novému, flexibilita a schopnost práce v týmu
- aktivní znalost AJ, příp. NJ (B1)

Nabízíme:

- rozmanitou pracovní náplň u moderní a perspektivní společnosti
- 5 týdnů dovolené
- pracovní doba 37,5 hod týdně
- příspěvek na závodní stravování
- stravenky, příspěvek na volnočasové aktivity
- zvýhodněný mobilní tarif
- odborná školení
- roční bonus
- mimořádné odměny
- nástup možný ihned
- pracovní poměr na dobu neurčitou
- náborový příspěvek 10 000 Kč

V případě zájmu o tuto pozici se obraťte na následující kontakt:
Röchling Industrial Nové Město NM s.r.o., Petrovická 312, 592 31 Nové Město na Moravě
Ing. Lenka Šperlingová, tel.: 566 503 530, e-mail: kariera-nmm@roebling.com

Pomáháme doma

telefon: 739 507 587
info@hospicvysocina.cz
www.hospicvysocina.cz

nevyléčitelně nemocným a umírajícím
pečujícím o dlouhodobě nemocné
zapůjčením vhodných pomůcek

Realitní kancelář

Strojírenská 2426/46, 591 01 Žďár nad Sázavou

Správa a údržba bytových domů

Nabízíme

- zajištění správy,
- zpracování účetnictví,
- zprostředkování prodeje a pronájmu bytů,
- zajištění údržby a oprav bytových domů.

Tel.: 566 620 641 • E-mail: pamex@pamex.cz
www.pamex.cz

Nově po rekonstrukci

PAPÍR - HRAČKY
Pod nemocnicí
Nové Město na Moravě

Klimatizováno

Vše k vodě

Pedikom s.r.o.
www.pedikom.cz
brettova@pedikom.cz
tel.: 724 037 437
606 450 155

Individuální ortopedické vložky

- zhotovení na základě skenování chodidel podle 3D snímku na milimetr přesně
- sportovní vložky pro cyklistiku, běžecké a pro fotbal
- určené pro běžné nošení, sport i do pantoflí
- vhodné řešení při bolestech chodidel
- nabídka krémů a potravinových doplňků Energy na podporu pohybového aparátu
- také možnost změření energetických drah

NOVÝ OBCHOD SE VŠÍM MOŽNÝM

bazar, výkup nadbytečných zásob a vyklizení pozůstatosti

Sezonní nabídka nyní:

letní pneumatiky, výprodej semen a hnojiv **SLEVA 50 %**
dárky a dekorace, nové oblečení za super ceny

Stálá nabídka:

nářadí • hračky • sport • nábytek • domácí potřeby
elektronika • nové oblečení • dárkové předměty • sběratelství

NAJDETE NÁS V NOVÝCH PROSTORÁCH

na Komenského náměstí 1481 v Novém Městě na Moravě - OK MARKET!
otevírací doba: po-pá 8.30-17, so 8.30-11.30

Žďár nad Sázavou

Pracujeme pro váš život

Přidejte se k nám!

Jsme Teleflex, globální dodavatel lékařských prostředků.

Přijmeme kolegy na tyto pracovní pozice:

- Procesní inženýr
- Inženýr kvality
- Plánovač výroby
- Výrobní operátor
- Uklízečka
- Brigádník - administrativa

Pošlete nám životopis a staňte se součástí našeho týmu.

www.prace-teleflex.cz kariera.zdar@teleflex.com

LED Svítidla & elektro

Týčový vysavač Bravo B-4655 Tuuli
akumulátor 22,2 V
Li-ion baterie
až 35 minut provozu

vysavač Meffisto B-4469
3xAAA, plná výbava

Ruční šlehač KERY 400W

LED PANELY
(60x60, 60x30, 120x30)
K ZAPUŠTENÍ / PŘISAZENÍ

LED BODOVÁ SVÍTIDLA
LED KUCHYŇSKÉ LIŠTY

PRACHOTĚSNÁ SVÍTIDLA

Palackého nám. 32
("U Pásáčka")
Nové Město na Moravě
www.tradetronic.cz

Motúčko®
JEDNÍM STISKEM JEDU TRYSKEM!

Do 7. 7.	výstava	František Dörfl – grafika, objekty	Horácká galerie
Do 28. 7.	výstava	Eva Bachratá Linhartová	Horácká galerie
červenec	výstava	CHRONOS	Horácká galerie
1. 7. 20:00	koncert	Pacora Trio -Slunohraní	Horácká galerie
2. 7. 20:00	koncert	Milokraj – Slunohraní	Horácká galerie
4. 7. 20:00	koncert	Janáčkovovo kvarteto – Slunohraní	Horácká galerie
6. 7. 8:00	sport	Březinská padesátka – tradiční turistický pochod	Březiny
6. 7. 12:00	historie	110 let základní školy v Pohledci	ZŠ Pohledec
9. 7. 21:15	kino	Vysočina filmová: Malý Bobeš /1961/	Horácká galerie
11. 7. 17:00	vernisaž	Pavel Bezděčka, Pavel Toman	Horácká galerie
13. 7. 8:00	trh	Farmářský trh	NMNM
14. 7. 14:00	hudba	Rokytenská harmonika	Rokytno
16. 7. 21:30	kino	Ženy v běhu, komedie ČR – letní kino	Horácké muzeum
17. 7. 21:30	kino	TvMiniUni: Zloděj otázek – animovaný dětský film, letní kino	Horácké muzeum
20. 7. 13:00	historie	Oslavy 120. výročí dobrovolných hasičů Nové Město na Moravě	NMNM
23. 7. 21:15	kino	Vysočina filmová: Všichni dobří rodáci /1968/	Horácká galerie
26. 7. 15:00	hudba	Váza Fest 2019 – novoměstský hudební festival	Koupaliště
27. 7. 8:00	trh	Farmářský trh	NMNM
1. 8.	vernisaž	Osvobozené divadlo	Horácká galerie

Změna programu vyhrazena. Termíny a časy se mohou měnit. Aktuální informace najdete na webu akce.nmnm.cz.

NOVOMĚSTSKO | periodický tisk územního samosprávného celku | měsíčník | MK ČR: E 11263 | **Vydávají:** Novoměstská kulturní zařízení, Tyršova 1001, 592 31 Nové Město na Moravě, IČ: 00372854 | **Redakční tým:** BcA. Kryštof Benoni – editor, tel.: 727 950 242, e-mail: zpravodaj@nmnm.cz, krystof.benoni@nmnm.cz, Mgr. Marek Homolka – redaktor, tel.: 725 094 374, e-mail: marek.homolka@nmnm.cz | **Redakce a administrace:** Kulturní dům, Informační centrum | **Firemní inzerce:** Petra Homolková, tel.: 607 175 673, novomestskoinzerce@seznam.cz | **Sazba a grafická úprava:** BcA. Kryštof Benoni | **Korektury:** Mgr. Renata Slámová | **Web:** noviny.nmnm.cz | **Tiskne:** Samab Brno Group a.s., tiskarna@samab.cz